

УСЛОВИЯ ЗА КОМПЕНСАЦИЯ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ ПО

ПМС № 55/ 2020 г.

I. ЗАСЕГНАТИ РАБОТОДАЕЛИ

Работодателите, които имат право на компенсация са разделени условно на две групи, както следва:

1. Работодатели, чиято дейност е спряна със заповед на държавен орган – в случая заповедта на министъра на здравеопазването и въз основа на нея работодателят е издал заповед за спиране на дейността на цялото предприятие или на част от него. Заповедта за спиране следва да от 13.03.2020г. до отпадане на извънредното положение. В тази група работодатели се включват всички, които развиват икономическа дейност от изброените в Приложение № 1, а именно: "Търговия на дребно" (без търговия с автомобили и мотоциклети), "Сухопътен транспорт", "Пътнически и въздушен транспорт", "Хотелиерство", "Ресторантьорство", "Питейна дейност", "Киносалони", "Туристическа дейност", "Артистична и творческа дейност", "Предучилищна и училищна дейност" - в частта за частните детски градини, и "Спорт".
2. Работодатели, които със своя заповед на основание чл. 120в от КТ са спрели работата на цялото предприятие, на част от предприятието или на отделни служители, както и Работодатели, които със своя заповед на основание чл. 138а, ал. 2 от КТ са въвели непълно работно време за цялото предприятие или за част от него, в резултат на обявеното извънредно положение. Заповедта за спиране на работата или за въвеждане на непълно работно време трябва да е издадена за периода на извънредно положение или за част от него, по преценка на работодателя, съобразно особеностите за конкретната икономическа дейност. Тук попадат всички икономически дейности, които не са включени в първата група, с изключение на "Селско, горско и рибно стопанство", "Финансови и застрахователни дейности", "Държавно управление", "Образование", "Хуманно здравеопазване и социална работа", "Дейности на домакинства като работодатели, недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление", както и "Дейности на екстериториални организации и служби".

II. УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Условията, на които трябва да отговарят и двете групи работодатели са:

- са местни физически или юридически лица, както и чуждестранни юридически лица, които осъществяват стопанска дейност в Република България;
- нямат задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата или

- общината, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, и за които работодателят не е предприел действия за разсрочване, отсрочване или обезпечение;
- не са обявени в несъстоятелност или не се намират в производство по несъстоятелност или ликвидация;
 - запазят заетостта на работниците и служителите, за които са получили компенсация, за период, не по-малък от периода, за който са изплатени компенсациите;
 - не прекратят трудови договори на работници и служители на основание чл. 328, ал. 1, т. 2, 3 и 4 от Кодекса на труда през периода, за който им се изплащат компенсации;
 - нямат установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301–305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност през период от 6 месеца преди издаването на заповедта за преустановяване на работа;
 - работниците, за които се иска компенсация са били в трудово правоотношение с работодателя преди датата на обявяване на извънредното положение;
 - работниците, за които се иска компенсация не са ползвали отпуск за временна неработоспособност, за бременност и раждане, при осиновяване на дете до 5-годишна възраст или отглеждане на дете до 2-годишна възраст за времето на извънредно положение;
 - за работниците, за които се иска компенсация, работодателят не получава финансиране за възнаграждения и осигурителни вноски от държавния бюджет, със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове или други публични средства.

Към горните условия, ако сте работодател от т.нар. първа група трябва да декларирате, че сферата на икономическа дейност е една от изброените в Приложение № 1.

Ако сте от втората група работодатели, то трябва да е налице спад с 20 на сто през месеца, предхождащ месеца на подаване на заявлението за изплащане на компенсация, спрямо същия месец на предходната календарна година, ако дружеството е регистрирано преди 1.03.2019г. Ако търговската регистрация на работодателя е след 01.03.2019г. – то трябва да е налице спад 20 на сто през месеца, предхождащ месеца на подаване на заявлението за изплащане на компенсация, спрямо усреднените приходи за януари и февруари на 2020 г.

III. ДОКУМЕНТИ

Работодателите и от двете групи подават в дирекция "Бюро по труда", обслужваща територията по мястото на работа на работниците и служителите, заявление за изплащане на компенсация по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта. Заявлението се подава на хартиен носител или по електронен път - чрез Системата за сигурно електронно връчване /ССЕВ/, подписани с квалифициран електронен подпис /КЕП/, или с препоръчано писмо с обратна разписка чрез пощенски оператор.

Към заявлението се прилагат:

1. Заверено копие на заповедта на работодателя за преустановяване на работа по чл. 120в от КТ или на заповедта за установяване на непълно работно време по чл. 138 а, ал. 2 от КТ. Важи само за работодателите от втората група.

2. Декларация за обстоятелствата по чл. 2, ал. 1, т. 5 и 6 – по образец на АЗ. Важи и за двете групи работодатели.

3. Декларация от работодателя и документи, удостоверяващи намаляване на приходите от продажби по чл. 2, ал. 2. Важи само за втората група работодатели. Попълва се по образец на АЗ.

4. Списък на работниците и служителите, за които се подава заявление за изплащане на компенсация по реда на постановлението, съдържащ данни за лицата - трите имена, ЕГН или личен номер, личен номер на чужденец, служебен номер от Националната агенция за приходите. За работниците и служителите, за които работодателят е установил непълно работно време по чл. 138а, ал. 2 от КТ се посочва и продължителността на установеното непълно работно време. Списъкът се изготвя по образец на АЗ.

5. Декларация, съдържаща данни за платежна сметка на работодателя, обозначена с Международен номер на банкова сметка (International Bank Account Number – IBAN).

Заявените обстоятелства се подават служебно от Бюрото по труда.

IV. СРОКОВЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

В сайта на АЗ е посочен срок за кандидатстване от 31-ви март до 21-ви април 2020 г. Периодът, за който може се кандидатства е от датата на обявяване на извънредното положение – 13.03.2020г, съответно от датата на издаване заповедта за спиране на работата или заповедта за въвеждане на непълно работно време до отмяна на извънредното положение, но не повече от 3 месеца, считано от 13.03.2020г.

V. СРОКОВЕ ЗА ПРОИЗНАСЯНЕ

Заявлението за компенсация се разглежда в 7-дневен срок от получаването му, а работодателят се уведомява до 2 от произнасянето.

В 7-дневния срок директорът на дирекция „Бюро по труда“ изпраща в Агенцията по заетостта списък на работодателите, които отговарят на критериите за изплащане на компенсация, протоколите на комисията и документите, представени към заявленията. От своя страна АЗ изпраща по електронен път на НОИ обобщена информация.

Не е предвиден ред за оспорване на откази за изплащане на компенсация. От друга страна няма забрана, работодателят да кандидатства повторно в обявения за това срок, като отстрани евентуални нередности в документите, на основание които е получил отказ.

VI. ИЗПЛАЩАНЕ НА КОМПЕНСАЦИИ

Не е посочено в какви срокове ще бъдат изплащани компенсациите на работодателите от НОИ, въз основа на обобщената информация, предоставена от Агенцията по заетостта.

Безспорно е обаче, че всеки работодател дължи плащане в срок брутното трудово възнаграждение на работниците, респективно на пропорционално намаленото брутно възнаграждение, когато сме в хипотезата на въведено непълно работно време.

В случай, че е одобрено заявлението, то НОИ ще преведе по банкова сметка на работодателя субсидия в размер на 60 % от брутното възнаграждение на заявените работници. Ако за част от работниците или за всички е въведено непълно работно време, то компенсацията отново е в размер на 60%, но изчислени пропорционално върху неотработеното време, за не повече от 4 часа дневно. Например ако от 8-часов работен ден работодателят е преминал на 6-часов, то той ще получи компенсация от 60% за възнаграждението, дължимо за тези 2 часа, с които е намален работния ден, съответно трудовото възнаграждение. Последното не променя задължението на работодателя да заплати пълния размер на брутното трудово възнаграждение, дължимо за 6 часов работен ден.

В случай на възобновяване на работа или отмяна на заповедта за установяване на непълно работно време през периода на изплащане на компенсациите работодателят уведомява писмено, включително по електронен път, АЗ в срок 3 работни дни от датата на издаването на заповедта за възобновяване на работа.

Максималният срок, за който се изплащат компенсациите е за времето на извънредно положение, но не повече от 3 месеца, считано от 13.03.2020г.

VII. ВРЪЩАНЕ НА КОМПЕНСАЦИИ

Получените компенсации подлежат на възстановяване от работодателя, когато се установи, че той не е заплатил пълния размер на брутното трудово възнаграждение и осигуровки за периода и работника, за който е кандидатствал, както и когато се установи, че работодателят не е запазил заетостта и е уволнил работника едностранно на основание чл. 328, ал. 1, т. 2, 3 и 4 от КТ или е декларира неверни данни относно намаляването на приходите от продажби.